

Karácsonyi Zsolt

Szerda, az indulás napja

Hozzám egyetlen dolog kapcsolódik igazán, amit egyszerűen „szerda” névvel illetek.

A kutyám itt ül a székem alatt; olyan természetességgel, ahogy csak egy kb. húsz centi magas és negyven centi hosszú, hét kilós kutya megteheti egy kétszobás lakás jól szituált széke alatt. Egyszerűen, ahogy egy szerda indul, vagy az első mondat első fele: a kutyám itt ül a székem alatt.

Nem kívánok tanulmányt írni, mégis. Beszéljünk a szerdáról mint napról. A hét harmadik napja. De tudjuk, a következő: bolondok napja csütörtök, amikor a legnehezebb. A szerda a legnehezebb előtti tér, amikor még a fensík vízszintesén. A név egyébként nem kapcsolódik a hamvazószerda fogalmához.

És még valamit: a szerda bármely napon megtörténhet.

Illene valamilyen rendszerben dolgoznom. Szerda, Széder, Szereda, Szer - szeresd a szerdát. Végül is nyugodtan írható kisbetűvel, Nemeceknek sem a kisbetűség ártott meg. Amúgy a szerdához illik a kisbetű, lévén maga is kicsi, apró, látszólag aprópénzre váltható. Ha feltétlenül rendszert keresünk neki, akkor a Munkák és Napok, de itt nem istenek, nem zeuszi kacaj, nincs szó Camus kőgörgető vidámságáról sem. Első látásra ez a nap rémség, a csütörtök előtti, azelőtti, hogy Nietzschével: az ember már nem leli örömét az emberben.

„Ha neve van minden dolgok anyja?” - talán.

32 Nietzsche felől nézve délelőttiség, Lao-
ce felől: az aminek van neve, de nem mondatott
ki. Ünnepi hétköznapi? Ha csupán ennyi lenne,
néhány rá nem illeszthető filozófia után
visszatérnénk Hésziodoszhoz, és
megállapodhatnánk nála. De itt több van. Nem az
történik, hogy a nap derűs, isteni fényében a
szántóvető dolgozik és mosolyog. Nincs napfény,
nincs mosoly, és a szántóvető általában nem is
dolgozik. A szántóvető vegetál. Nem tudja a
szerdát.

Felhoztam néhány dolgot, és a kérdés
könnyebbik felén túljutottunk. Adva van néhány
hozzaállás, , de egyik sem fedti teljesen a
„szerdát”. Illene választ adnom erre a
kérdésre, amíg: a kutyám itt ül a székem alatt.
Mert a szerda könnyen elillan, mint Tinti elől
a macska.

A szerda tehát hermészi is, , de nem
Hermész napja. Ha Kerényi szerint Hermész a
lélekvezető, akkor Szerda a lélekindító.
Horatius így jellemzi Hermészt: „Szívesen lát
téged a menny, / nagy örömmel várnak a poklok”.
A szerda nem vezet, magában hordja a mennyet és
poklot, ettől derűs, mert tudja. Nem indul.
Belőle indulunk.

Harmadik nap. Csütörtök előtti. Nem
Hésziodoszé, Hermészé se egészen, szinte már
ünnepe. Alig több a hétköznapiénél, de ez elég. Ha
belépünk körébe, másképp indulunk. Elenged,-
hogy láthasd az indulás napját. Befogad, hogy
határolhasson.

A kutya már a másik szobában ül: a szom-
szédot ugatja.

(*** Yossarian helyes kérdései)